

Obsah

Úvod – pohled do historie	13
1. Neurofyziologie a princip blokády vzruchu	15
1.1. Předpoklady účinku lokálních anestetik	17
1.2. Faktory ovlivňující účinek lokálních anestetik	18
2. Farmakologie lokálních anestetik	23
2.1. Farmakokinetika	23
2.2. Farmakodynamika	24
2.3. Chemická konstituce	24
3. Lokální anestetika	27
3.1. Estery kyseliny benzoové	27
3.1.1. Kokain	27
3.2. Amino-estery	29
3.2.1. Prokain	29
3.2.2. Propoxykain	31
3.2.3. Chloroprokain	31
3.3. Amino-amidy	32
3.3.1. Lidokain	32
3.3.2. Trimekain	34
3.3.3. Mepivakain	35
3.3.4. Bupivakain	36
3.3.5. Prilocain	38
3.3.6. Etidokain	39
3.4. Amido-estery	40
3.4.1. Artikain	40
3.5. Ostatní lokální anestetika	42
3.5.1. Oxetakain	42
3.5.2. Centrukridin	42
3.5.3. Ropivakain	43
3.5.4. Levobupivakain	44

3.6.	Lokální anestetika pro povrchové znečitlivění	45
3.6.1.	<i>Benzokain</i>	46
3.6.2.	<i>Lidokain</i>	47
3.6.3.	<i>Trimekain</i>	48
3.6.4.	<i>EMLA</i>	48
3.6.5.	<i>Ostatní povrchově účinná lokální anestetika</i>	49
3.7.	Konzervační látky	50
4.	Vazokonstriční látky	51
4.1.	Adrenalin	54
4.2.	Noradrenalin	58
4.3.	Analoga vazopresinu	59
4.3.1.	<i>Ornipresin</i>	60
4.3.2.	<i>Felypresin</i>	60
4.3.3.	<i>Terlipresin</i>	60
4.4.	Ostatní vazokonstriční látky	61
4.4.1.	<i>Korbadrin</i>	61
4.4.2.	<i>Levonordefrin</i>	61
4.4.3.	<i>Felynefrin</i>	61
4.5.	Stabilizátory vazokonstričních látek	61
5.	Instrumentárium	63
5.1.	Stříkačky	63
5.2.	Jehly	69
5.3.	Ampule	71
6.	Praktické postupy při podávání lokálních anestetik	75
6.1.	Zásady pro aplikaci	75
6.2.	Zásady pro dávkování	80
6.3.	Způsoby a techniky	82
7.	Lokální anestezie v horní čelisti	83
7.1.	Anatomie inervace	83
7.2.	Supraperiostální anestezie	84
7.3.	Svodná anestezie	88
7.4.	Kmenová anestezie nervus maxillaris	98
8.	Lokální anestezie v dolní čelisti	101
8.1.	Anatomie inervace	101
8.2.	Supraperiostální anestezie	104
8.3.	Svodná anestezie	106
8.4.	Kmenová anestezie nervus mandibularis	114

9. Zvláštnosti lokální anestezie u dětí	115
9.1. Nebezpečí předávkování	115
9.2. Komplikace znecitlivění u dětí	117
9.3. Anatomické zvláštnosti technik znecitlivění	117
10. Doplňující techniky lokální anestezie	121
10.1. Anestezie podle Akinosihho	121
10.2. Anestezie podle Gow-Gatese	123
10.3. ART anestezie	125
10.4. Intraoseální anestezie	126
10.5. Intraligamentární anestezie	128
10.6. Intraseptální anestezie	132
10.7. Intrapulpální anestezie	134
10.8. Počítáčově řízená anestezie	134
10.9. Bezjehlová anestezie	136
10.10. Akupunktura	138
10.11. Elektroanalgezie	140
11. Lokální anestezie v léčbě orofaciální bolesti (Pavel Michálek)	143
11.1. Blok nervus maxillaris	145
11.2. Blok nervus infraorbitalis	146
11.3. Blok ganglion pterygopalatinum	146
11.4. Blok nervus mandibularis	147
11.5. Blok nervus mentalis	148
11.6. Blok retrofaryngeálního prostoru a horního krčního sympatického ganglia	148
11.7. Blok nervus glossopharyngeus	150
11.8. Blok ganglion stellatum	150
11.9. Ovlivnění temporomandibulárního skloubení	151
12. Vyšetření pacienta a jeho zdravotní stav	153
12.1. Osobní anamnéza	155
12.2. Fyzikální vyšetření	162
13. Antibiotická profylaxe	165
14. Sedace při vědomí (Ladislav Hess)	169

15. Místní komplikace lokální anestezie	175
15.1. Bolest a palčivost	175
15.2. Hematom	176
15.3. Infekce	177
15.4. Snížené otevřání úst	178
15.5. Obrna lícního nervu	178
15.6. Přikusování měkkých tkání	179
15.7. Přetrávající anestezie nebo parestezie	179
15.8. Otok	180
15.9. Zlomení jehly	180
15.10. Postanestetické reakce	181
15.11. Poruchy vidění	182
15.12. Záměna ampulí	182
16. Systémové komplikace lokální anestezie a neodkladná péče (Vladimír Ščigel, Pavel Michálek)	183
16.1. Toxické reakce	184
16.1.1. Absolutní předávkování	184
16.1.2. Relativní předávkování	184
16.1.3. Genetické vady	186
16.2. Alergické reakce	188
16.2.1. Testování přecitlivělosti na lokální anestetika	189
16.2.2. Opatření při ošetřování alergiků	191
16.3. Idiosykrasie	193
16.4. Reakce na vazokonstrikční příсадu	193
16.4.1. Klinické projevy účinku adrenalinu	193
16.4.2. Lékové interakce s adrenalinem	194
16.5. Psychogenní reakce	199
17. Vybavení protišokové lékárničky (Vladimír Ščigel, Pavel Michálek)	201
18. Literatura	205
19. Rejstřík	213